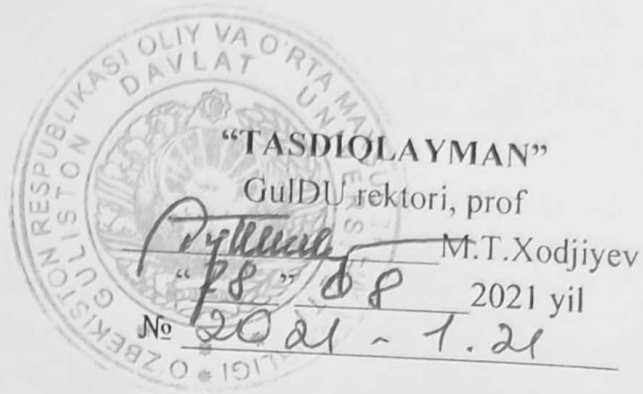

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA
MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

GULISTONDAVLAT UNIVERSITETI

“O'ZBEKISTON DAVLATCHILIGI TARIXI”
FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 200 000 - San`at va gumanitar fanlar –
Ta`lim sohasi: 220 000 - Gumanitar fanlar –
Ta`lim yo`nalishi: - 60220300- Tarix (mamlakatlar va yo`nalishlar bo`yicha)

Guliston – 2021

Fanning o'quv dasturi Guliston davlat universitetining „Tarix“ kafedrasida ishlab
chiqilgan va tasdiqlangan (1-sonli bayonnoma, 28.08.2021)

Tuzuvchi: t.f.n, dots. S.Qudratov

Fan/modul kodi UDTB405	O'quv yili 2023-2024	Semestr 7	ECTS - Kreditlar 5	
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek, rus		Haftadagi dars soatlari 4	
Fanning nomi		Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
O'zbekiston davlatchiligi tarixi		60	90	150

Fanning mazmuni

Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarda tarix fanini chuqurroq o'rganishda davlatchilik taraqqiyoti va xalqaro munosabatlar o'rtasidagi bog'liqlik tomonlarini atroflicha tahlil etishdan iborat.

Fanning vazifasi – turli tarixiy davrlarda o'zbek davlatchiligining rivojlanishida ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy va madaniy omillarning ta'sirini ochib berish; davlatchilik taraqqiyoti va xalqaro munosabatlar o'rtasidagi bog'liqlik tomonlarini atroflicha taxlil etish; O'zbekiston hududida mavjud bo'lgan davlatlarning rivojlanishidagi asosiy tendentsiyalarni ko'rsatib berish; o'zbek xalqining o'ziga xos madaniyati, mentaliteti, urf-odatlar va an'alarining davlatchilik tariqqiyotiga ta'sirini ko'rib chiqishdan iborat.

Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. Kirish. Davlatchilik tushunchasi va uning kelib chiqishi

Davlatchilik tushunchasi. Davlatchilikning kelib chiqishi to'g'risidagi tsivilizatsiyaviy yondashuvlar. Davlatlar paydo bo'lishining ishlab chiqarish usuliga asoslangan "Sharq yo'li", mulkchilikka asoslangan "Evropacha yo'li". Davlatning kelib chiqishi to'g'risidagi nazariyalar. Boshqaruv asoslarining shakllanishi va davlatlarning tashkil topishi. Qadimgi davlatlarning rivojlanish bosqichlari, ijtimoiy iqtisodiy munosabatlar, boshqaruv tizimidagi funktsiyalar; iqtisodiy funktsiyalar; ijtimoiy funktsiyalar; harbiy-siyosiy funktsiyalar; hududiy funktsiyalar va ularning faoliyatlari.

2-mavzu. O'zbekistonda qadimgi davlatchilikning turlari va boshqaruv shakli

O'zbekiston xududida rivoj topgan ilk shahar-davlatlar, Axamoniylarning cheklanmagan podsho hokimiyati (mutloq monarxiya) Satrapliklarda boshqaruv tizimi; Aleksandr Makedonskiyning boshqaruv faoliyati; yunon-baktriya davlat boshqaruv tartibi va davlat tuzimi; Dovonva Qang' davlatlari hududi va boshqaruv tizimi; Kushon davlati (podsholigida)

xo'jalik boshqaruvi;

3-mavzu. Ilk o'rta asrlarda davlatchilik va boshqaruv (V-VIII asr o'rtalarigacha)

Eftaliylar davlatida ijtimoiy-iqtisodiy tuzum; Turk xoqonligi va uning ma'muriy tuzilishi, ijtimoiy iqtisodiy tuzumi va davlat boshqaruv tartiblari (Xoqon) el, ulus maxalliy boshqaruvi; tuman xokimliklari, qishloq va shahar jamoalari.

4- mavzu. Rivojlangan o'rta asrlar davlatchiligi va boshqaruvi

Arablarining O'rta Osiyoni istilo etishi va ularning Movarounnahrda boshqaruvi; ijtimoiy siyosiy jarayonlar. O'rta Osiyoda islom dinining tarqalishi va etakchi mavqega ega bo'lishi; mahalliy boshqaruv tartibi. Somoniylar davlati; ijtimoiy-siyosiy jarayonlar; davlat boshqaruv tartibi; huquqiy munosabatlar. Qorohoniylar davlati; ma'muriy tuzilishi, hududi; davlat boshqaruvi tartiblari; ijtimoiy siyosiy tuzumi (Xoqon-Qoroxon); huquq-tartiboti. G'aznaviylar va Saljo'qiylarning boshqaruv tizimi. Xorazmshoh-anushteginiylar davlatining ma'muriy tuzilishi, boshqaruv tartiblari; ijtimoiy iqtisodiy hayoti. Chig'atoy ulusi-ma'muriy tuzulishi va boshqaruv tartiblari; harbiy-siyosiy va davlat boshqaruvining qaror topishi, ijtimoiy – iqtisodiy hayoti.

5- mavzu. Amir Temur va temuriylar davrida Movaraunnahr va Xurosonda davlatchilik rivoji

Amir Temurning siyosiy hokimiyatni qo'lga olishi va markazlashgan davlat asoslarining yaratilishi. Amir Temur zukko, tajribali va siyosatdon, buyuk davlat arbobi. Davlat boshqaruvidagi islohotlar. Amir Temurning el yurti o'z tasarrufi va itoatida tutish uchun tuzgan o'n ikki «tuzug»: davlat boshqaruvida dargoh va devonlar. Dargoh eng oliy davlat idorasi. Devondagi Vazirlar (birinchisi Vaziri a'zam; ikkinchisi-harbiy vazir; uchinchi –turli sabablarga ko'ra nazoratsiz qolgan mol-mulklar, sayyohlar va ziyoratchilar ishlari bo'yicha mutasaddi; to'rtinchi-moliya vaziri; beshinchisi-adliya vaziri; oltinchisi-nazoratchi, devoni mushrifga rahbarlik qilgan; ettinchisi-devoni insho) faoliyati. Ma'muriy hududiy boshqaruv. Davlatni uluslarga bo'lib boshqarish. Saroydagi mansab va unvonlar. Diniy va qozixona unvonlari. Harbiy mansablar. Amir Temurning harbiy islohati va uning bugungi kundagi ahamiyati.

6-mavzu. So'nggi o'rta asrlarda o'zbek xonliklari: ma'muriy tuzilishi va davlat boshqaruvi

Buxoro xonligi: markaziy va mahalliy boshqaruv tartiblari. Shayboniylar davlatining ma'muriy tuzilishi. Abdullaxon II ning siyosat

maydoniga chiqishi. Buxoro xonligining viloyat (ulus)lari. Buxoro shahri va unga tegishli tumanlar boshqaruvi. Tobe hududlar. Xonlikning chegaralari. Harbiy soha. Sud ishlari va shariat qonunlari. Qozilik idoralari. Jinoyat va jazo turlari. Ashtarxoniylar davlat tizimi, boshqaruv tartiblari. Xon-rasman oliy xokimiyat boshlig'i. Saroy amaldorlarining amalda markaziy boshqaruvda tutgan o'ri. Markaziy boshqaruvning zaifligi. Balx shahrining markaz sifatidagi ahamiyati. Otaliqning mavqei. Viloyat hokimlarining boshqaruv tizimi. Harbiy va ma'muriy amaldorlarining huquqlari. Din peshvolari va Jo'ybor xojarining mavqei. Mang'itlar sulolasi hukmronligi davrida davlat boshqaruvi va ma'muriy tizim. Amir – eng oliy hukmdor. Davlat boshqaruvida qushbegi mansabining ahamiyati. Saroy unvonlari va mansablari: harbiy amaldorlar, saroy amaldorlari, diniy unvon va mansablar. Unvonlar va darajalar.

Xiva xonligi: hududi, ma'muriy tuzilishi, markaziy va mahalliy boshqaruv tartiblari. Saroy amaldorlari, markaziy va mahalliy boshqaruvdagi ijtimoiy tabaqalar, harbiy ma'muriy amaldorlar, Kengash, inoq, shayxulislom, devonbegi, yasovulboshi diniy unvon va mansablar.

Qo'qon xonligi: hududi, davlat tizimi, ma'muriy tuzilishi, markaziy va mahalliy boshqaruv tartiblari. Saroy unvonlari va mansablari: oliy darajali, o'rta darajali, quyi darajali. Harbiy ma'muriy mansablar va unvonlar.

7-mavzu. Markaziy Osiyoda Rossiya imperiyasining mustamlaka boshqaruv tizimining o'rnatilishi. Turkiston general – gubernatorligi boshqaruvi.

Rossiya imperiyasi tomonidan Qo'qon xonligi xududlarini bosib olinishi. Orenburg general- gubernatorligi tarkibida Turkiston viloyatining tashkil etilishi. Rossiya imperiyasining Turkiston ulkasidagi mustamlaka ma'muriy boshqaruv tizimi va mustamlakachilik siyosati. Turkiston general-gubernatorligini tashkil etilishi. Va funktsiyalari. Buxoro amirligi va Xiva xonligini Rossiya vassaliga aylanishi. Qo'qon xonligini tugatilishi. Rossiya imperiyasining Turkistondagi mustamlaka ma'muriy-boshqaruv siyosatining mohiyati. Turkiston ulkasini boshqarish xususida 1865-1916 yillarda qabul kilingan qonun loyihalari (Nizomlar) va ularning mustamlakachilik tizimini mustahkamlashdagi ahamiyati.

Turkiston general-gubernatorligining ma'muriy bo'linishi va boshqaruv tizimi. O'lka va viloyat amaldorlari. Uezd va volost hukmdorlari. Mustamlaka boshqaruv tizimida hokimiyat, politsiya va sud organlari, ularning jazolash funktsiyalarini kengayishi.

8-mavzu. Turkistonda sovet hokimiyatining o'rnatilishi va

mustahkamlanishi (1917-1924 yillar).

1917 yil fevral inqilobining Turkiston o'lkasiga ta'siri va bolsheviklar tomonidan qurolli to'ntarish amalga oshirilishi. Turkistonda sovetlar xukumronligini o'rnatilishi. Turkiston muhtoriyati - milliy demokratik davlatchilikning dastlabki tajribasi. Turkiston ASSRning tashkil etilishi (sovetlarning V o'lka s'ezdi) va boshqaruv xususiyatlari. Turkistonda sovet boshqaruv tizimining mustahkamlanishi, ijtimoiy-iqtisodiy sohadagi o'zgarishlar. Xiva xonligi va Buxoro amirligining qizil armiya tomonidan tugatilishi. XXSR va BXSRRning tashkil topishi.

9-mavzu. O'zbekiston SSRning tashkil etilishi va davlatchilikning deklarativ xarakteri, ma'muriy boshqaruv tizimini qaror topishi. (1925-1991 yillar).

Markaz tomonidan O'rta Osiyoda tarixan tarkib topgan davlatlarini tugatib, o'rniga yangi davlat tuzish g'oyasini ilgari surilishi. Milliy - hududiy chegaralanish. O'zbekiston SSRning tuzilishi. O'zbekiston SSRning SSSR tarkibiga kiritilishi. O'zbekistonning ijtimoiy- siyosiy rivojlanishi va boshqaruvning ma'muriy-buyruqbozlik tuzumining qaror topishi. Partiyaning yakka xokimligi. O'zbekiston SSRning yangi Konstitutsiyasini qabul qilinishi va uning respublikada ma'muriy-buyruqbozlik tizimini mustahkamlashdagi roli. Siyosiy boshqaruvning xususiyatlari 1978yil yangi Konstitutsiyani qabul qilinishi . "Qayta qurish" siyosati. "Qayta qurish" yillarida O'zbekiston ning ijtimoiy va iqtisodiy xayotidagi inqirozli jarayonlarning yanada keskinlashishi.

10-mavzu. O'zbekiston Respublikasini Davlat Mustaqilligiga erishishi: milliy davlatchilikning taklanishi. O'zbekistonda milliy davlatchilikni demokratik tamoyillar asosida qaror topishi.

Mustaqillik tushunchasi. Mustaqillik - o'zbek xalqining azaliy orzusi ekanligi. O'zbekiston Davlat suverenitetining e'lon qilinishi. Mustaqil O'zbekistonning Birinchi Prezidenti Islom Karimov tomonidan amalga oshirilgan dastlabki islohotlar O'zbekiston mustaqilligi huquqiy asoslarining yaratilishi. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi va davlat ramzlarining qabul qilinishi. O'zbekistonning o'ziga xos istiqlol va taraqqiyot yo'li. Taraqqiyotning "O'zbek modeli". O'zbekistondagi islohotlarning besh tamoyili.

Siyosiy islohotlarning boshlanishi. Milliy davlat tizimining barpo etilishi, boshqaruvda yangi usullarning shakllantirilishi. Qonun chiqaruvchi, ijro etuvchi va sud hokimiyatining qaror topishi. Jamiyatni erkinlashtirishning yangi bosqichi, O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining shakllantirilishi.

Demokratik saylov tizimini barpo etilishi va uning asosiy tamoyillari. Ko'ppartiyaviylik tizimining shakllanishi va rivojlanishi. O'zbekistonda inson huquqlari va erkinliklari kafolatining yaratilishi. Sud hokimiyatidagi islohotlar. Ikki palatali parlamentning shakllanishi: qonunchilik palatasi va Senat faoliyati. Mahalliy davlat hokimiyati tizimidagi o'zgarishlar. "Mamlakatimizda demokratik islohotlarni yanada chuqurlashtirish va fuqarolik jamiyatini rivojlantirish" kontseptsiyasining mohiyati.

11-mavzu. 2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishlari bo'yicha Harakatlar strategiyasida davlat va jamiyat qurilishi tizimini takomillashtirishning ustuvor yo'nalishlari

Mustaqillik yillari amalga oshirilgan islohotlarning yanada chuqurlashtirish, milliy davlatchilikni mustahkamlash, jamiyatda qonun ustuvorligini, inson huquqlari va erkinliklarini, millatlararo totuvlik va diniy bag'rikenglik muhitini ta'minlashga qaratilgan 2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasining ishlab chiqilishi, hayotga joriy etilishi va uning ahamiyati.

2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi va unda belgilangan ustuvor yo'nalishlar:

– Davlat va jamiyat qurilishi tizimini takomillashtirishning ustuvor yo'nalishlari;

– qonun ijodkorligi faoliyatining sifatini tubdan yaxshilash

– davlat hayotida siyosiy partiyalarning rolini kuchaytirish

– "Elektron hukumat" tizimini rivojlantirish

– Qonun ustuvorligini ta'minlash va sud-huquq tizimini yanada isloh qilishning ustuvor yo'nalishlari;

– Iqtisodiyotni rivojlantirish va liberallashtirishning ustuvor yo'nalishlari;

– Ijtimoiy sohani rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari;

Xavfsizlik, millatlararo totuvlik va diniy bag'rikenglikni ta'minlash hamda chuqur o'ylangan, o'zaro manfaatli va amaliy tashqi siyosat sohasidagi ustuvor yo'nalishlar.

III. Seminar mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Seminar mashg'ulotlarida talabalar O'zbekiston davlatchiligi fanidan ma'ruza darslarida olgan nazariy bilimlarini mustahkamlash bilan birga, seminarlar mavzulari bo'yicha tayyorgarlik ko'rish jarayonida qo'shimcha adabiyotlar va tarixiy manbalar bilan tanishish orqali qo'shimcha bilim oladilar. Natijada ularning bilim doiralari ilmiy jihatdan asoslangan holda

kengayadi.

“O‘zbekiston davlatchiligi tarixi” fani bo‘yicha seminar mashg‘ulotlarining tavsiya etiladigan mavzulari:

1. Kirish. Davlatchilik tushunchasi va uning kelib chiqishi.
 2. Boshqaruv asoslarining shakllanishi va davlatlarning tashkil topishi.
 3. O‘zbekistonda qadimgi davlatchilikning turlari va boshqaruv shakli.
 4. Ilk o‘rta asrlarda davlatchilik va boshqaruv (V-VIII asr o‘rtalarigacha)
 5. Rivojlangan o‘rta asrlar davlatchiligi va boshqaruvi.
 6. Amir Temur va temuriylar davrida Movaraunnahr va Xurosonda davlatchilik rivoji.
 7. So‘nggi o‘rta asrlarda o‘zbek xonliklari: ma‘muriy tuzilishi va davlat boshqaruvi.
 8. Markaziy Osiyoda Rossiya imperiyasining mustamlaka boshqaruv tizimining o‘rnatilishi . Turkiston general –gubernatorligi boshqaruv byurokratik apparati faoliyati.
 9. Turkiston general –gubernatorligining ma‘muriy bo‘linishi va boshqaruv tizimi. Mustamlaka boshqaruv tizimida sud va politsiya organlari funksiyalari.
 10. Turkistonda sovet hokimiyatining o‘rnatilishi va mustahkamlanishi (1917-1924 yillar).
 11. O‘zbekiston SSRning tashkil etilishi va davlatchilikning deklarativ xarakteri, ma‘muriy boshqaruv tizimini qaror topishi. (1925-1991 yillar).
 12. O‘zbekiston Respublikasini Davlat Mustaqilligiga erishishi: milliy davlatchilikning taklanishi.
 13. O‘zbekistonda milliy davlatchilikni demokratik tamoyillar asosida qarortopishi: Qonun chiqaruvchi, ijro etuvchi va sud hokimiyati. Ko‘ppartiyaviylik va parlamintarizmning rivojlanishi.
- 2017-2021 yillarda O‘zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo‘nalishlari bo‘yicha Harakatlar strategiyasida davlat va jamiyat qurilishi tizimini takomillashtirishning ustuvor yo‘nalishlari

Izoh: Seminar mashg‘ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o‘qituvchi tomonidan o‘tkazilishi zarur. Mashg‘ulotlar faol va interfaktiv usullar yordamida o‘tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo‘llanilishi maqsadga muvofiq. Ishchi fan dasturini shakllantirish jarayonida ishchi o‘quv rejada mazkur mashg‘ulot turiga ajratilgan soat hajmiga mos ishlar tanlab bajariladi.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'limdan ko'zlangan maqsad va vazifalar - bu talabalarda mustaqil bilim olish ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat.

Mustaqil ta'lim seminar mashg'ulotlariga tayyorgarlik ko'rishdan tashqari fan dasturida ko'rsatilmagan, ammo fan bo'yicha talabanning bilim doirasini kengaytiruvchi qo'shimcha mavzular doirasida berilgan topshiriqlarni bajarishni o'z ichiga oladi.

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. "Avesto" ning O'rta Osiyo viloyatlari qadimgi tarixi, ijtimoiy tuzumi, iqtisodiy hayoti va ma'naviy madaniyatini o'rganishdagi muhim ahamiyati.
 2. Ilk davlatlar davridagi iqtisodiy va ijtimoiy tuzum; aholisi va xo'jalik hayoti.
 3. O'rta Osiyo satrapliklarida boshqaruv tizimi (Axmoniylar hukmronligi davridagi).
 4. Kushon podsholigi davridagi boshqaruv tizimi.
 5. Turk hoqonligi boshqaruv tizimi.
 6. Arablar hukmronligi davridagi mahalliy boshqaruv tizimi.
 7. Anushtegin-xorazmshohlar davlat boshqaruvi.
 8. Temuriylar davrida Movarounnahr va Xuroson boshqaruvining o'ziga xos xususiyatlari
 9. Buxoro amirligining ma'muriy bo'linishi va mahalliy boshqaruv.
 10. Xiva xonligida markaziy va mahalliy boshqaruv tizimi
 11. Qo'qon xoligining boshqaruv tizimi.
 12. Rossiya imperiyasining Turkiston ulkasidagi mustamlaka ma'muriy boshqaruv tizimi va mustamlakachilik siyosati.
 13. Turkiston ulkasini boshqarish xususida 1865-1916 yillarda kabul kilingan qonun loyihalari (Nizomlar) va ularning mustamlakachilik tizimini mustaxkamlashdagi ahamiyati.
 14. Mustamlaka boshqaruv tizimida hokimiyat, politsiya va sud organlari, ularning jazolash funksiyalarini kengayishi.
 15. Turkiston ASSRning tashkil etilishi (sovetlarning V o'lka s'ezdi) va boshqaruv xususiyatlari.
 16. Milliy - hududiy chegaralanish. O'zbekiston SSRning tuzilishi. O'zbekiston Davlat suverenitetining e'lon qilinishi.
 18. O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining shakllantirilishi. Demokratik saylov tizimini barpo etilishi va uning asosiy tamoyillari.
- 2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi va unda belgilangan ustuvor yo'nalishlar.

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetentsiyalar)

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

O'zbekiston davlatchiligi tarixining asosiy bosqichlari; O'zbekiston davlatchiligi tarixining ma'lum bir tarixiy hodisalari bilishi hamda yangi va eng yangi davrda o'zbek davlatchiligini tarixini bilish; har bir davrni o'ziga xos xususiyatlarini anglash; O'zbekistonning mustaqillika erishishi natijasida milliy davlatchilikni tiklanishini tarixiy ahamiyatini bilishi Rossiya imperiyasi bosqinidan keyingi 1865-1917 yillardagi davlatchilikni inqirozi va uni sabablarini taxlil qilishi va bilishi, *tasavvur va bilimga ega bo'lishi*.

O'zbek davlatchiligining tarixiy ildizlari uzoq o'tmishga borib taqalishi, uning ko'p asrlik rivojlanishida ro'y bergan voqealar va jarayonlar to'g'risida *bilishi* kerak;

O'quv fani bo'yicha egallagan bilimlarni ilmiy-tadqiqot va ilmiy-pedagogik faoliyatida qo'llash, davlatchilik tarixining dolzarb masalari bo'yicha tadqiqot ishlarini olib borish *malaka va ko'nikmalariga ega bo'lishi* kerak.

VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:

- ma'ruzalar;
- interfaol keys-stadilar;
- seminarlar (mantiqiy fiklash, tezkor savol-javoblar);
- guruhlarda ishlash;
- taqdimotlarni qilish;
- individual loyihalar;
- jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.

VII. Kreditlarni olish uchun talablar:

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.

Asosiy adabiyotlar:

1. Абдурахимова Н.А., Эргашев Ф.А. Туркистонда чор мустамлака тизими. –Т.: Академия, 2002.
2. Азамат Зиё. Ўзбек давлатчилиги тарихи: (Энг қадимги даврдан Россия босқинига қадар). Т., Шарқ. 2000.
3. Сагдуллаев А.С., Мавлонов Ў. Ўзбекистонда давлат бошқаруви

тарихи. – Т.: Академия, 2006.

4. Ртвеладзе Э.В. История государственности Узбекистана. – Т.: Узбекистан, 2009.

5. Эркаев А. Ўзбекистон йўли. –Тошкент: Маънавият, 2011.

6. Эшов Б.Ж. Ўзбекистонда давлат ва маҳаллий бошқарув тарихи.1-2 китоб. – Т.: Янги аср авлоди, 2019.

Qo'shimcha adabiyotlar:

1. Мирзиёев Ш.М. Миллий тараккиёт йўлимизни қатъият билан давом эттириб, янги босқичга кўтарамиз. Т.1. –Тошкент.: Ўзбекистон. 2017.

2. Мирзиёев Ш.М. Қонун устуворлиги ва инсон манфаатларини таъминлаш юрт таракқиети ва халқ фаровонлигининг гарови. Тошкент.: Ўзбекистон. 2017.

3. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажакимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга курамиз. Тошкент.: Ўзбекистон. 2017.

4. Мирзиёев Ш.М. Эркин ва фаровон, демократик Ўзбекистон давлатини биргаликда барпо этамиз. Ўзбекистон Республикаси Президенти лавозимига киришиш тантанали маросимига бағишланган Олий Мажлис палаталарининг кўшма мажлисидаги нутқ. Т.: «Ўзбекистон» 2016.

5. Мирзиёев Ш.М. Конституция – основа нашей свободной и благополучной жизни, дальнейшего развития и процветания страны. Доклад на торжественном собрании посвященном 25-й годовщине принятия Конституции Республики Узбекистан. 7 декабря 2017. – Т.: Узбекистан. Послание Президента Республики Узбекистан Шавката Мирзиёева Олий Мажлису. 28.12.2017. – Т.: Узбекистон, 2018.

6. Мирзиёев Ш.М. Уверенно продолжим путь национального развития на новом этапе. – Т.: ИПТД Узбекистан, 2018.

7. Мирзиёев Ш.М. Всестороннее развитое поколение основа великого будущего, созидательный труд народа – основа благополучной жизни, дружба и сотрудничество гарантия процветания. Доклад посвященный 26-ой годовщине Конституции Республики Узбекистан. 7.12.2018. www.press-servise.uz.

8. Мирзиёев Ш.М. Послание Президента Республики Узбекистан Шавката Мирзиёева Олий Мажлису. 28.12.2018 www.press-servise.uz.

9. Аминов А. Экономические и политические последствия присоединения Средней Азии к России. - Т., 1966.

10. Ахмедов Б.А. Ўзбекистон халқлари тарихи манбалари.-Т., Ўқитувчи, 1991.

- таржима, изоҳлар муаллифлари И. Бекжонов, Д. Сангилова. –Тошкент, Янги аср авлоди, 2009.
62. Насавий. Сийрат ас-Султон Жалолиддин Мангбурни.-Т.: 1999.
63. Негматов Н. Государство Саманидов. Душанбе. 1977.
64. Низомиддин Шомий. Зафарнома. Т. «Ўзбекистон», 1996.
65. Низомулмулк. Сиёсатнома. Т., «Адолат», 1997.
66. Пардаев А. Давлат ва давлатчилик гоёси. – Тошкент, Фан, 2007.
67. Рахмонов Н. Турк хоконлиги. Т., 1993.
68. Ртвеладзе Э.В., Саидов А.Х., Абдуллаев Е.В. Қадимги Ўзбекистон цивилизацияси: давлатчилик ва ҳуқуқ тарихидан лавҳалар. Т., 2001.
69. Сағдуллаев А.С. Қадимги Ўзбекистон илк ёзма манбаларда. Т., 1996.
70. Сағдуллаев ва бошқалар. Ўзбекистон тарихи: давлат ва жамият тараккиёти. – Т.: Академия, 2000.
71. Темур тузуклари.-Т.: 1991, 1996.
72. Ўзбекистон тарихи (1917-1991 йиллар). 1-3-том. Масъул муҳаррирлар: Р. Абдуллаев, Қ. Ражабов, М. Рахимов.-Тошкент: Ўзбекистон, 2019.
73. Ўзбекистоннинг янги тарихи. 1, 2, 3-китоблар. –Т.: Шарқ, 2000.
74. Шайдуллаев Ш.Б. Северная Бактрия в эпоху раннего железного века. Т., 2000.
75. Шарафиддин Али Яздий. «Зафарнома». Т. «Шарқ». 1997.
76. Шониёзов К. Қанг давлати ва қанглилар. Т., 1990.
77. Шофман А.С. Распад империи Александра Македонского. Казань.1984.
78. Юсуф Хос Хожиб. Кутадғу билиг.-Т., Юлдузча, 1990.
79. Ҳофиз Таниш Бухорий. Абдулланом. I-II жилд. Т., “Шарқ”, 1999-2000.

Axborot manbaalari:

1. www.ziyonet.uz.
2. www.edu.uz.
3. www.google.uz.
4. www.fvat.uz.
5. www.mirknig.ru.
6. www.turklib.ru
7. www.twirpx.ru

Fan dasturi Guliston davlat universitetining 2021-yil 28-avgustdagi 1-sonli Kengash qarori bilan ma’qullangan h a m d a tasdiqlashga rozilik berilgan.